

Stoflighed, æstetik, fleksibilitet og kvalitet

Af Marianne Levinsen, indehaver Marianne Levinsen Landskab, arkitekt MAA, MDL, PAR

Det krævede en vis argumentation tilbage i 2002, da beton indgik som en del af det projekt, vores tegnestue udarbejdede i forbindelse med udearealerne i CBS-campusområdet på Frederiksberg. Her skabte vi et åbent græsareal og lunde, hvor vi forbandt bygninger og byrum på det tidligere baneterræn med en 8 meter bred betonpromenade til bevægelse og til ophold. Et åbent strøg, der løb mellem de to metrostationer Frederiksberg og Solbjerg. Betonen blev støbt på stedet med udsparrede huller til træer og høje græsser. Betonen blev håndkostet, og mellem støbefelterne ilagdes azobéstokke i en uens rytme på tværs af promenaden. Betonens håndkostede overflade, vandrendens vådstøbte elementer, azobétræets underdeling og beplantningen i form af høje græsser og mægtige rødege skabte tilsammen et helt særligt og smukt udtryk.

Ved at arbejde med overfladestruktur, reliefvirkninger, slibninger, farver, tilslagsmaterialer og detaljefinish kan beton varieres i det uendelige – lige fra det forfinede og silkebløde til en overflade, hvor rillerne i betonen giver skyggerne liv. Skyggeeffekten på promenaden er noget særligt, der hvor skyggerne fra græssernes slanke strå blander sig med skyggerne fra betonens struktur. Det giver et både levende, æstetisk, sanseligt og stofligt udtryk.

International inspiration

På tegnestuen var vi tilbage i 2002 inspirerede af de internationale strømninger og udvikling i arbejdet med beton i landskabsarkitektoniske sammenhænge. Særligt inspirerende var den spanske arkitekt Bet Figueras, der i den botaniske have i Barcelona havde brugt pladsstøbt lys beton som stier gennem parken.

Lige siden er vi i både store, små, danske og internationale opgaver ofte vendt tilbage til beton som et udtryksfuldt og udfordrende materiale.

Vi har arbejdet med overfladebehandlinger som kostning, glitning, terrazzoslibning, med tilslag af granit og marmor og med udtrykket i støbeskel og dilatationsfuger. Vi har arbejdet med formstøbte elementer og in situ-støbninger.

Betonen har sin egen værdi og sin egen identitet, og netop det forsøger vi at indfange ved forskellige bearbejdningsformer i relation til projekterne. Vi har efterbearbejdet store støbninger og håndslebet kanterne, så betonen føles blød med hænderne, der jo opfatter stofligheden på en anden måde end øjet.

På Sløjfen ved Lindevangsparken på Frederiksberg var en del af vores projekt en 80 meter lang spiralformet vandmur. Den blev støbt i et hug; 16 lastbiler fyldt med beton skulle der til. I betonmuren løber en vandrende med indbygget fald, der leder rensat regnvand fra udspring til udspyr i spiralens ende. Det var en enorm forskallingskonstruktion og en meget vellykket støbningsproces, der var afgørende for, at ”vandmuren” er blevet et velfungerende byskulpturelt element, der skaber et aktivt og levende byrum på Frederiksberg.

Mindesmærket for Utøya

I 2014 vandt jeg og billedhugger Anders Krüger, Levinsen & Krüger, en international konkurrence om Trondheims Minnested etter 22. juli [terrorangrebet på Utøya] med forslaget: Terra incognita. Terrorangrebet på Utøya er en ufattelig tragedie, som har skabt dybe sprækker i hele vores forestilling om virkeligheden. En tragedie for mange enkelte individer og et traume for hele samfundet. Det nye ukendte territorium, Terra Incognita, markerede vi med hvide organiske øer i beton – hvid er sorgens, kærlighedens og fredens farve. De organiskformede øer blev støbt på stedet i skumforme udviklet og udarbejdet af Odicon, et firma fra Fyn, som har specialiseret sig i robotteknologi. I øerne sandblæste vi tekster i betonens overflade, som havde tilslag af norsk rosa marmor. I den ene af øerne er et vandbassin med 77 lys – et for hver person, der mistede livet under terrorangrebet. Bassinets bund er i sort beton med varmekabler og lysledere indstøbt.

Trondheims Minnested etter 22. juli er nok det mest udfordrende beton-projekt, jeg til dato har været med til at skabe. Et projekt, der ikke kunne udføres i andet end beton, hvor betonens fleksibilitet, og mulighed for efterbearbejdning er med til at give stedet sin helt særlige atmosfære.

Vi har igennem mange år eksperimenteret med betonens stoflige og udtryksmæssige kvaliteter, fordi materialet komplimenterer essensen i vores projekter. Vi søger altid at tilføre vores projekter stoflige og sanselige kvaliteter. Det finder vi væsentligt, for det er med til at bringe mennesker tæt på elementerne og med til at gøre oplevelsen af rum og sted nærværende.